

จัน ท กู ม า ร

บ ำ เ พื ญ จัน ติ บ ำ ร มี (๒)

ภิกษุทั้งหลาย

ผู้ประกอบด้วยความอดทน ย่อมไม่หลงทำกาละ
เมื่อแตกกายทำลายขันธ ย่อมเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์

จันทกุมาร บำเพ็ญขันติบารมี (๒)

๓๓๕

ความสุขที่เราต้องการนั้นไม่ได้อยู่ที่ตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือคำสรรเสริญเยินยอจากคนรอบข้าง แต่อยู่ที่ความพอใจที่มีต่อชีวิตของเราเอง หากเรามีความสันโดษมีความพอใจในสิ่งที่มีเรามีหรือเราเป็น ย่อมมีความสุขได้เสมอ แม้เศรษฐกิจฝืดเคืองก็ไม่วิตกกังวล คิดว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่เศรษฐกิจมีขึ้นมีลง ปัญหาไม่ว่าอะไร ไม่ได้มีไว้กลุ้ม ให้ใช้ปัญญาแก้ไขปัญหา หากคิดได้เช่นนี้ ใจเราจะไม่หวั่นไหว จะมีความสุขพอใจในตนเอง ทุกวันนี้ที่เราทุกข์ก็เพราะไม่รู้จักพอ จึงต้องทุกข์ใจอยู่ร่ำไป หากเราได้เจริญสมาธิภาวนา หยุดการแสวงหาสิ่งภายนอกชั่วคราว พยายามสงวนเวลาที่มีอยู่ในขณะนี้ มุ่งแสวงหาความสุขด้วยการทำใจหยุดนิ่ง เราจะมีชีวิตอยู่ในโลกได้อย่างมีความสุขกว่าที่เคยเป็น จะดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัยและมีชัยชนะตลอดกาล

พระลัมมาลัมพุทเธเจ้าตรัสไว้ใน อชันตสูตร ว่า

“ภิกขเว อานิสฺสา ขนฺติยา อสมมุพฺโพ กาลํ กโรติ
กายสฺส เกทา ปรมมรณา สุกฺติ สคฺคํ โลกํ อุปปชฺชติ

ภิกษุทั้งหลาย ผู้ประกอบด้วยความอดทนย่อมไม่หลง
ทำกาละ เมื่อแตกกายทำลายขันธ ย่อมเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์”

ความอดทน คือการรักษาสภาวะของใจให้เป็นปกติ ไม่ว่า
จะกระทบกับสิ่งที่พึงปรารถนา หรือไม่พึงปรารถนาก็ตาม การ

จันทร์กมล บำเพ็ญขันติบารมี (๒)

๓๔๐

สร้างบารมีในยุคสมัยที่กำกำลังไขลงนี้ จำเป็นต้องอาศัยขันติเป็นพื้นฐาน ใจต้องมั่นคง หนักแน่น ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจกิเลสฝ่ายต่ำ มนุษย์ส่วนใหญ่มักปล่อยใจไปตามกระแสกิเลสจนเคยชิน ทำให้ชีวิตหลังความตายต้องพลัดตกไปเสวยทุกข์ทรมานในอบายกันมาก แต่ถ้าหากมีขันติธรรม ยกใจให้สูงขึ้นกว่ากิเลสเหล่านั้น ดำรงตนประดุจภูเขาที่ไม่หวั่นไหว ไมโอนเอนตามแรงลมที่ถาโถมกระหน่ำเข้าใส่ อดเปรี้ยวไว้กินหวาน ชีวิตหลังความตายย่อมจะมีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไป **ความอดทนอาจจะกล้ำกลืน แต่มีความหวานขึ้นเป็นผล** นอกจากนี้พระพุทธองค์ยังตรัสยกย่องขันติธรรมว่า **ยกเว้นปัญญาแล้ว เราตถาคตสรรเสริญว่าขันติเป็นคุณธรรมอย่างยิ่ง**

สำหรับครั้งนี้ เรามาศึกษาเรื่องขันติบารมีของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากันต่อ ว่าสมัยที่ยังสร้างบารมีเป็นพระโพธิสัตว์อยู่นั้น พระองค์ทรงบำเพ็ญขันติบารมีอย่างยิ่งยวดไว้อย่างไรบ้าง ในครั้งที่แล้ว หลวงพ่อได้เล่าเรื่องขันติธรรมของพระบรมศาสดาที่มีต่อพระเทวทัต แม้จะถูกพระเทวทัตส่งนายขมังธนูไปลอบปลงพระชนม์ พระองค์ก็ไม่ทรงโกรธแค้น แต่กลับเปลี่ยนเรื่องร้ายให้กลายเป็นดี ทรงเทศน์โปรดนายขมังธนูทั้ง ๓๑ คน ให้ได้บรรลुโสดาปัตติผลกันทุกคน

จันทกุมาร บำเพ็ญขันติบารมี (๒)

๓๔๑

นายขมังธนูที่เก่งกาจที่สุดกลับไปรายงานพระเทวทัตว่า “ข้าพเจ้าไม่สามารถปลงพระชนม์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ พระพุทธองค์ทรงฤทธิ์นานภาพมาก เป็นบุคคลผู้ไม่ควรฆ่า และไม่มีผู้ใดปลงพระชนม์พระพุทธองค์ได้ ขอให้ท่านละกรรมอันลามกนี้เสีย แล้วยึดพระพุทธองค์เป็นที่พึ่งเถิด”

ส่วนนายขมังธนูที่เหลือ เมื่อกลับเข้าเมืองแล้ว ต่างเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นแก่กันและกัน พวกกันเกิดความสลดสังเวชใจ ที่เกือบต้องทำปาณาติบาต ซึ่งจะเป็นเหตุให้ต้องไปเสวยทุกข์ในมหานรกเป็นเวลายาวนาน และดีใจที่ตนได้บรรลุธรรมเพราะอาศัยมหากรุณาของพระผู้มีพระภาคเจ้า จึงชักชวนกันออกบวชเมื่อบวชแล้ว ต่างตั้งใจบำเพ็ญสมณธรรมอย่างเต็มที่ และทุกคนได้บรรลुเป็นพระอรหันต์ในที่สุด

*เรื่องความโหดเหี้ยมของพระเทวทัตนี้ ได้มีการโฆษณากันในหมู่ภิกษุสงฆ์ในโรงธรรมสภา ภิกษุบางรูปที่ยังเป็นปุถุชนอยู่รู้สึกไม่พอใจ ส่วนพระอรหันต์บังเกิดความสังเวช พระบรมศาสดาได้ทรงสดับถ้อยคำของภิกษุทั้งหลายด้วยพระโสตธาตุอันบริสุทธิ์ จึงเสด็จมาที่โรงธรรมสภา ตรัสสอนให้ภิกษุมิอุเบกขาธรรม

จันทกุมาร บำเพ็ญขันติบารมี (๒)

๓๔๒

ต่อพระเทวทัต เพราะนี่เป็นกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างพระองค์กับพระเทวทัตเท่านั้น และตรัสต่อไปว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย แม้ในกาลก่อน เทวทัตก็พยายามฆ่าชนเป็นอันมาก เพราะความผูกเวรในเราผู้เดียวแท้ๆ แต่ก็ไม่สามารถประทุษร้ายพระตถาคตได้”

พระพุทธรองค์ทรงนำเรื่องในอดีตมาตรัสเล่าว่า ในอดีตกาลกรุงพาราณสีนี้ชื่อว่า เมืองปุပ္พวดี โดยมีพระเจ้าเอกราชครองราชสมบัติ ทรงมีพระราชโอรสพระนามว่า **พระจันทกุมาร** ได้ดำรงตำแหน่งเป็นอุปราช พระราชาทรงแต่งตั้งให้กัณหาฬพราหมณ์ดำรงตำแหน่งตัดสินคดีความ แต่กัณหาฬพราหมณ์เป็นคนชอบกินสินบน จึงตัดสินให้ผู้มีเชื้อเจ้าของได้เป็นเจ้าของ ผู้เป็นเจ้าของกลับมิให้เป็นเจ้าของเป็นประจำ

วันหนึ่ง ผู้แพคดีคนหนึ่งเดินคอตกออกจากโรงวินิจฉัยด้วยความเสียอกเสียใจ ครั้นเห็นจันทกุมารกำลังเสด็จไปเข้าเฝ้าพระราชบิดา เขากราบลงแทบพระบาท ร้องไห้ขอความเป็นธรรมจากพระกุมาร พลาญเล่าเรื่องความไม่ยุติธรรมของผู้วินิจฉัยคดีพระจันทกุมารทรงสงสาร จึงพาหนุ่มคนนั้นกลับไปโรงวินิจฉัยคดี ทรงพิจารณาคดีความด้วยพระองค์เอง มหาชนฟังพอใจในคำวินิจฉัยมาก พวกคนแซ่ช้องสาธุการล้นโรงวินิจฉัย

พระราชาทรงสดับเสียงสาธุการของมหาชนบังเกิด

จันทกุมาร บำเพ็ญขันติบารมี (๒)

๓๔๓

ความปิติใจที่มีพระโอรสที่ปรีชาสามารถวินิจฉัยอรรถคดีตั้งแต่
ยังเยาว์ จึงทรงประทานตำแหน่งหน้าที่ผู้วินิจฉัยอรรถคดีให้แก่
พระกุมาร ผลประโยชน์ของกัณทหาลพราหมณ์จึงหมดไป ทำให้
พราหมณ์ผูกอาฆาตพยาบาทต่อจันทกุมารมาโดยตลอด

ต่อมาใกล้รุ่งวันหนึ่ง พระราชาทรงสุบินว่า ได้ทอด
พระเนตรเห็นดาวดิงส์พิภพ มีซุ้มประตูประดับประดาสวยงาม
มีกำแพงที่สร้างด้วยแก้ว ๗ ประการ มีถนนหนทางที่สร้างด้วย
ทรายทอง กว้างประมาณ ๖๐ โยชน์ ประดับไปด้วยเวชยันต-
ปราสาทสูง ๑,๐๐๐ โยชน์ เป็นที่รื่นรมย์ไปด้วยสวนสวรรค์มากมาย
มีสระโบกขรณีอันน่ายินดี มีหมู่เทพเกื่อนกล่น นางเทพอัปสร
จำนวนมากพากันฟ้อนรำ ขับร้องประโคมดนตรี ในเวชยันต-
ปราสาท

ครั้นพระราชาตื่นบรรทม ทรงปรารภนาจะได้เยือน
สวรรค์ชั้นดาวดิงส์เหมือนในฝัน บังเอิญเช้าวันนั้น พระราชา
ตรัสเล่าความฝันให้กัณทหาลพราหมณ์ที่มาเข้าเฝ้าแต่เช้าตรู่
และทรงถามว่า “ขอท่านได้ช่วยบอกทางไปสวรรค์แก่เราด้วยเถิด
เราจากโลกนี้แล้ว จะได้ไปสุคติสวรรค์ด้วยวิธีการใด ขอท่านจง
บอกทางแห่งสุคติแก่เราเถิด”

พราหมณ์คิดไม่ออก เพราะไม่รู้จักทางไปสวรรค์ คิดแต่ก็

จันทร์กมล บำเพ็ญขันติบารมี (๒)

๓๔๔

จะแก้แค้นพระกุมาร จึงกราบทูลว่า “คนทั้งหลายให้ท่านอัน
ล่วงล้ำทาน ฆ่าบุคคลอันไม่พึงฆ่า ชื่อว่าได้ทำบุญใหญ่ จะได้ไปสู่
สุคติโลกสวรรค์ พระเจ้าข้า”

พระราชชาตรัสถามว่า “ท่านที่ล่วงล้ำทานนั้นเป็นอย่างไร
ใครเป็นบุคคลที่ไม่พึงฆ่าในโลกนี้ ขอท่านจงบอกข้อความนี้
ให้กระจ่างด้วยเถิด” พราหมณ์ทูลเท็จว่า “ข้าแต่มหाराช การให้
ทานมีของกิน และเครื่องนุ่งห่มเป็นต้นแก่สมณพราหมณ์ คนยากไร้
จะเป็นอดิทานไม่ได้เลย ส่วนการฆ่าบุคคลที่ไม่ควรฆ่า มีบุตร
และธิดาเป็นต้น แล้วกระทำบุญช้ายัญด้วยเลือดในลำคอของคน
เหล่านั้น ชื่อว่า อดิทาน” เรื่องยังไม่จบ ไว้เรามาศึกษาในตอนต่อไป

จากเรื่องนี้ จะเห็นว่า สิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตมักคล้ายคลึง
กับเหตุการณ์ในโลกยุคปัจจุบัน ดังเช่นพราหมณ์ผู้เสียประโยชน์
แล้วคิดให้ร้ายผู้บริสุทธิ์ เมื่อถูกถามทางไปสวรรค์ กลับบอกทาง
ไปนรก ทั้งตนเองก็ต้องไปลงนรกด้วย ปัจจุบันมีผู้คนมากมายที่
ปรารถนาจะไปสวรรค์ แต่ไม่รู้หนทางไป เพราะไม่ได้กัลยาณมิตร
ชีวิตหลังความตายจึงไปสู่อบายภูมิกันมากมาย สำหรับพวกเรา
ทั้งหลาย นอกจากจะรู้หนทางแล้ว ยังเป็นแสงสว่างให้กับผู้อื่น
อีกด้วย ให้รักษาความเป็นผู้มีโชคตินี้ไว้ และหมั่นสั่งสมบุญให้ยิ่ง
ขึ้นไป ดีที่สุด คือปฏิบัติธรรมให้เข้าถึงพระธรรมกายให้ได้กันทุกคน